

PRIKAZ KNJIGE

Prof. dr. Ivo Jajić: REUMATOLOGIJA, Medicinska knjiga, Zagreb 1995. 690 str, 477 slika (9 slika u boji), 12 tablica, 1 grafikon.

U proljeće 1995. god. iz tiska je izašlo i javnosti je predstavljeno novo djelo jednog od najistaknutijih, a zasigurno po broju objavljenih znanstvenih radova i napisanih knjiga i najplodnijih reumatologa u našoj sredini prof. dr. Ive Jajića. Radi se o njegovoj knjizi *Reumatologija*, objavljenoj u nakladi Medicinske knjige iz Zagreba.

To kapitalno djelo domaćeg nakladništva iz područja medicinskih znanosti dugo je očekivano među medicinarima, a poglavito među onima koji se u svakodnevnom kliničkom radu susreću s reumatološkim bolesnicima. Zadnja knjiga na našem jeziku u kojoj se nastojala sveobuhvatno obraditi reumatološka problematika bila je Klinička reumatologija istog autora, čije je zadnje izdanje bilo 1981. godine. Naravno da su se u reumatologiji kao relativno mladoj medicinskoj grani u međuvremenu dogodile mnoge promjene prvenstveno glede spoznaje u etiopatogenezi, preciznije dijagnostici, a u skladu s tim nastale su i primjerenije nove podjele i terminologija. U naslovu je te nove knjige izostavljen naziv *klinička*, a jednostavnim se naslovom Reumatologija željelo naglasiti da se u knjizi može naći gotovo sve relevantno što je do sada poznato u tom području, pa su stoga uz suvremene poglede i stavove u svezi s etiologijom i patofiziologijom, suvremenom dijagnostikom i racionalnom terapijom reumatskih bolesti, opširno opisane i neke primarno *pretkliničke* teme, kao što su npr. antigeni histokompatibilnosti (HLA).

Svaki je klinički entitet nakon kratke definicije sustavno opisan sljedećim podnaslovom: Povijest, Epidemiologija, Etiologija, Patogeneza, Patološko-anatomska slika, Klinička slika, Laboratorijski nalazi, Rendgenološki nalazi, Dijagnoza, Diferencijalna dijagnoza, Liječenje, Tijek i prognoza, Socijalni aspekti, Mortalitet i Radna sposobnost. Na kraju je svakog poglavlja popis literature koja je citirana uz sam tekst, što predstavlja dodatnu vrijednost te knjige.

Nakon novog poglavlja o klasifikaciji reumatskih bolesti te poglavlja o socijalno-ekonomskom značenju reumatskih bolesti određuju se pojedine upalne reumatske bolesti. Prvo je obrađen reumatoidni artritis i to u daleko većem opsegu u odnosu na druge upalne reumatske bolesti. U okviru je tog poglavlja potanko i sistematično izložen i pristup pri davanju injekcija u pojedine zglobove, što je popraćeno vrlo kvalitetnim slikama. Među upalnim reumatskim bolestima uvrštene su i one s pretežito zglobnom simptomatologijom, a u velikoj mjeri i one s promjenama na raznim organskim sustavima. Značajan je dio knjige posvećen i degenerativnim promjenama kralježnice i zglobova, te izvanzglobnom reumatizmu u kojem je

poglavitito opisan vrlo velik broj raznih entiteta. U posebnim su poglavljima obrađeni artritis u ulceroznom kolitisu u Crohnovoj bolesti, te bolesti anastomoze crijeva. Značajno je i poglavlje o promjenama zglobova kod, u novije doba sve zanimljivijih, imunodeficijernih stanja. Spominjem također vrlo korisno poglavlje o hitnim stanjima u reumatologiji i reumatskim bolestima u trudnoći.

Obimna građa knjige iznesena je na gotovo sedamsto stranica u dvostupačnom tekstu, a popraćena je vrlo velikim brojem slika kojima se znalački ilustrira tekstualni predložak.

Knjiga je namijenjena liječnicima specijalistima reumatologije, specijalistima drugih graničnih struka i studentima medicine, ali će i svi ostali koje zanima reumatologija u tom gotovo enciklopedijskom prikazu naći gotovo sve iz područja reumatologije.

Držim da je to djelo prof. dr. Ive Jajića, koje uz zasigurno izuzetan trud odražava i visoko stručno autorovo znanje značajno ne samo zbog iznošenja suvremenih spoznaja, već i zbog toga što će ostati jedan od kamena temeljaca pisane riječi u hrvatskoj reumatologiji.

Na kraju je vrijedno istaknuti da je autor knjigu posvetio palima u Domovinskom ratu 1990.-1994., koji su svoje živote položili u temelje hrvatske države.

Simeon Grazio